

V1998-70 25.09.98

Konkurranseloven § 3-1, 3-3 og 3-9. Søknad om dispensasjon fra forbud mot prissamarbeid og markedsdeling

Sammendrag:

Bakerigruppen Buskerud Hedmark Oppland er gitt dispensasjon fra forbudet mot prissamarbeid og markedsdeling i konkurranseloven slik at deltakerne i nettverket kan opptre med felles priser overfor de kjeder de inngår leveringsavtaler med og slik at leveransene til dagligvarebutikkene kan fordeles på deltakerne i nettverket.

Konkurransetilsynet viser til Deres brev av 28. mai 1998 der De søker om fortsatt bruk av dispensasjonen utstedt Samarbeidsgruppen 8. juli 1994. (Dispensasjonen ble utvidet 18. november 1996, se brev til Samarbeidsgruppen av samme dato.) Etter dette har Samarbeidsgruppen endret navn, først til Baker-Ringen, så til Bakerigruppen Buskerud Hedmark Oppland. ("Bakerigruppen")

1. Kort oversikt over de faktiske forhold

8. juni 1994 ble Samarbeidsgruppen gitt dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 slik at deltakerne i nettverket kunne opptre med felles priser overfor Sparkjedene og andre kjeder med tilknytning til Kjedesamarbeid AS. Samarbeidsgruppen ble videre gitt dispensasjon fra § 3-3 slik at leveransene til Kjedesamarbeid AS butikker kunne fordeles distriktvis på deltakerne i nettverket.

19. september 1996 ble dispensasjonen utvidet slik at deltakerne i Samarbeidsgruppen kunne opptre med felles priser overfor alle dagligvarekjeder det ble inngått leveringsavtaler med.

Siden den gang har Bakerigruppen gjennomgått en del faktiske endringer.

Samarbeidsavtalen Baker- Ringen fikk dispensasjon for i 1994 bestod opprinnelig av 5 medlemmer, samt ytterligere 4 bakerier som hadde leveringsavtaler med Baker-Ringen. Samarbeidet består pr. i dag av 15 bakerier. Halvparten av gruppens medlemmer er nye siden oppstart. (Konkurransetilsynet har sist mottatt nye opplysninger vedrørende samarbeidet i brev av 6. juni 1998.)

Dispensasjonen ble i sin tid formelt utstedt til Samarbeidsgruppen ved Kjelstad bakeri. Dette bakeriet har nå trådt ut av samarbeidet. Administrator for gruppen i dag er ansatt ved Eggums bakeri i Fagernes.

2. Forholdet til konkurranseloven §§ 3-1 og 3-3

I konkurranseloven § 3-1 første ledd settes det forbud mot at to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller på annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, fastsetter eller søker å påvirke priser, avanser eller rabatter. Bakerigruppens samarbeid består i at de deltakende bakerier opererer med felles priser ved leveranser til de dagligvareforretninger det inngås leveringsavtaler med. Dette er en form for prissamarbeid som faller inn under ordlyden i § 3-1.

Etter konkurranseloven § 3-3 er det videre forbudt at to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller på annen måte som er egnet til å påvirke konkurranse, fastsetter eller søker å påvirke til markedsdeling i form av områdedeling, kundedeling, kvotefordeling, spesialisering eller kvantumsbegrensning. Bakerigruppen følger en praksis der leveransene til de aktuelle dagligvareforretninger skal kunne fordeles distriktvis på deltakerne i Bakerigruppen. En slik form for områdedeling rammes av § 3-3.

Etter dette legger Konkurransetilsynet til grunn at Bakerigruppens prissamarbeid og fordeling av markedet på gruppens deltakere er i strid med henholdsvis konkurranseloven §§ 3-1 og 3-3.

3. Dispensasjon etter § 3-9

Konkurransetilsynet kan med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 ved enkeltvedtak eller forskrift dispensere fra forbudene i §§ 3-1 til 3-4.

Etter ordlyden i § 3-9 første ledd litra a kan dispensasjon innvilges dersom konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes. Samarbeidet gjør bakeriene i det enkelte området bedre i stand til å konkurrere med de store industribakerne om leveringer til dagligvarekjedene slik at partene i prisreguleringen kan oppnå økt konkurransedyktighet.

4. Konklusjon

Etter Konkurransetilsynets oppfatning er de rettslige og økonomiske vurderinger av samarbeidet i all vesentlig grad de samme som da den første dispensasjon ble innvilget 8. juli 1994. En utvidelse av antallet medlemmer i samarbeidet antas ikke å ha redusert de positive konkurransemessige virkningene av samarbeidet som da ble lagt til grunn.

Det foreligger imidlertid mange ytre forhold som er forskjellige fra den gangen Samarbeidsgruppen søkte om dispensasjon. (Se ovenfor punkt 1.)

Disse endringer av praktisk karakter gjør at Konkurransetilsynet finner at den tidligere utstedte dispensasjon ikke lenger har gyldighet.

På dette grunnlag har Konkurransetilsynet i medhold av konkurranseloven § 3-9 litra a fattet følgende vedtak:

Dispensasjonen av 08.06.94, utvidet 18.09.96, oppheves.

Bakerigruppen Buskerud Hedmark Oppland gis dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 første ledd slik at deltakerne i nettverket kan opptre med felles priser overfor de kjeder de inngår leveringsavtaler med.

Videre gis Bakerigruppen dispensasjon fra konkurranseloven § 3-3 slik at leveransene til dagligvarebutikkene kan fordeles på deltakerne i nettverket.

Vedtaket trer i kraft straks, og dispensasjonen gis gyldighet frem til 15. september 2003.

Dispensasjonen kan trekkes tilbake dersom forutsetningene for dispensasjonen ikke lenger er til stede, jf Konkurranseloven § 3-9 tredje ledd.

Dersom det skjer endringer i selskapet i form av nye medlemmer eller utvidede avtaler skal Konkurransetilsynet umiddelbart underrettes om dette.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker. En eventuell klage stiles til Administrasjonsdepartementet, men sendes Konkurransetilsynet.

[til toppen](#)